

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1 Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowacanych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych.

Dane BAEL od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2 Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo w BAEL i NSP 2011 stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; ponadto w BAEL przyjmuje

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1, 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households and homeless.

The LFS data since 2010 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011..

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive in LFS and in the Census 2011 is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,
 - formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; moreover in LFS there is accepted if the break in work exceeded 3

się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy, były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy w BAEL liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej

obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku

months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

2) **unemployed persons** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Since the I quarter of 2008 the duration of job search in LFS has been calculated since the moment of ending the break in a job search providing that it happened and lasted at least 4 weeks. Therefore these data are not comparable with the results of the previous years.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

1) employees hired on the basis of an employ-

pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;

- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009; patrz ust. 4 na str. 143;
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach individu-

ment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;

- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions in 2005-2009; see item 4 on page 143,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture.
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning employment on a given day as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included

alnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

5. Dane dotyczące **przebiegłego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

9. Dane w tablicach 6 – 11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo

in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2005-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

5. Data concerning **average paid employment** include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

6. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Data grouped according to sections and divisions were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

9. Data in tables 6 – 11 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

10. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three condi-

utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

13. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

tions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

11. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

13. Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1065, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat, a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **każdego wypadku przy pracy** liczy się **wypadek** każdej pracującej osoby poszkodowanej

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law on Promotion Employment and Labour Market Institutions, dated 20 IV 2004, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1065, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and is less than 60 in case of women and less than 65 in case of men, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. The **registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

3. Information concerning **Labour Fund** expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of laws No. 99, item 1001 with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple

w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zezwolenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zalicza-

casualty incident, is counted as one accident at work.

Accident at work is understood as a sudden event, leading to injury or death caused by external reason, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Accidents considered equivalent to accidents at work include accidents which occur:

- during a business trip,
- during training within the scope of national self-defence,
- when performing tasks ordered by trade union organisations functioning at the employer's.

2. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems - disrupting primary bodily functions - resulting in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, incorrect employee's action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Since 2005, contact-modes of injury have been grouped according to the EUROSTAT recommendation.

5. Incidence ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. To calculate the ratio, the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Information regarding persons working in hazardous conditions caused by factors harmful to health is compiled on the basis of reports, wherein:

- 1) data concern persons employed by entities with the number of employees more than 9 persons, included in the sections: "Agriculture,

nych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i po-wietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez: działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;

3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

forestry and fishing” (excluding: private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); “Mining and quarrying”; “Manufacturing”; “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”; “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”; “Construction” (excluding development of building projects); “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”; “Transportation and storage”; “Information and communication” (excluding: motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); “Professional, scientific and technical activities” (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); “Administrative and support service activities” (in the scope of rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); “Education” (only tertiary education); “Human health and social work activities” (in the scope of human health activities); “Other service activities” (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed to calculate the ratio per 1000 paid employees.

7. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or the nature of performed work.

8. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO’s publications from series “Statistical information and report” — “Accidents at Work” and “Working Conditions”.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (72). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
	I	II	III	IV					
LUDNOŚĆ w tys.	1221	1167	1022	1016	1018	1018	1015	1014	POPULATION in thou.
Mężczyźni	604	575	494	491	491	491	490	490	Men
Kobiety	617	592	528	525	526	526	525	524	Women
Aktywni zawodowo	692	654	563	558	554	558	561	557	Economically active persons
mężczyźni	389	368	316	313	309	311	318	313	men
kobiety	303	286	247	245	245	247	243	245	women
Pracujący	609	588	513	519	508	526	526	515	Employed persons
mężczyźni	342	330	288	290	280	294	297	290	men
kobiety	267	258	225	228	227	232	229	225	women
Bezrobotni ^a	83	66	50	39	47	32	35	42	Unemployed persons ^a
mężczyźni	47	38	28	22	29	17	21	23	men
kobiety	36	28	22	16	18	15	14	19	women
Bierni zawodowo	529	514	459	458	463	459	454	457	Economically inactive persons
Mężczyźni	215	207	178	178	183	180	172	177	Men
Kobiety	314	306	281	280	281	279	282	279	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI									
ZAWODOWEJ w %	56,7	56,0	55,1	54,9	54,4	54,8	55,3	54,9	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	64,4	64,0	64,0	63,7	62,9	63,3	64,9	63,9	men
kobiety	49,1	48,3	46,8	46,7	46,6	47,0	46,3	46,8	women
Miasta	55,0	52,9	53,7	52,8	52,0	53,1	52,8	53,4	Urban areas
Wieś	57,9	58,5	56,2	56,4	56,3	56,1	57,0	56,3	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,9	50,4	50,2	51,1	49,9	51,7	51,8	50,8	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	56,6	57,4	58,3	59,1	57,0	59,9	60,6	59,2	men
kobiety	43,3	43,6	42,6	43,4	43,2	44,1	43,6	42,9	women
Miasta	47,2	47,3	48,8	48,5	47,8	48,7	48,5	49,3	Urban areas
Wieś	52,0	52,8	51,3	52,9	51,6	54,0	54,2	52,1	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	12,0	10,1	8,9	7,0	8,5	5,7	6,2	7,5	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	12,1	10,3	8,9	7,0	9,4	5,5	6,6	7,3	men
kobiety	11,9	9,8	8,9	6,5	7,3	6,1	5,8	7,8	women
Miasta	14,3	10,7	9,1	8,1	8,2	8,4	8,1	7,6	Urban areas
Wieś	10,2	9,7	8,7	6,2	8,4	3,8	4,9	7,5	Rural areas

^a Osoby w wieku 15—74 lata.^a Persons aged 15—74.

TABLE 2 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2017 R. – na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2017 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popu- lation	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaźnik zatrud- nienia Employ- ment rate	Stopa bezro- bocia Unem- plov- ment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys in thous.						
OGÓŁEM TOTAL	1014	557	515	42	457	54,9	50,8	7,5
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	707	532	490	42	175	75,2	69,3	7,9
15–24 lata	128	47	37	10	80	36,7	28,9	21,3
25–34	166	133	123	10	33	80,1	74,1	7,5
35–44	172	150	136	13	22	87,2	79,1	8,7
45–54	146	122	117	5	24	83,6	80,1	4,1
55 lat i więcej and more	403	106	102	.	297	26,3	25,3	.
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe Tertiary	213	167	159	8	46	78,4	74,6	4,8
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	256	161	149	12	95	62,9	58,2	7,5
Średnie ogólnokształcące General secondary	93	47	41	6	46	50,5	44,1	12,8
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	249	152	140	12	98	61,0	56,2	7,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	202	31	26	5	171	15,3	12,9	16,1

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący

Employment

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	
				ogółem total	w tym kobiety of which females
O G Ó Ł E M	458414	465034	473772	481247	230826
T O T A L					
sektor publiczny public sector	97985	89708	90723	90771	60459
sektor prywatny private sector	360429	375326	383049	390476	170367
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture ^b , forestry and fishing	149706	149653	149632	149670	74748
Przemysł Industry	81539	80207	82356	83253	23322
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	69839	69380	71418	72409	21155
Budownictwo Construction	26596	24233	24674	25662	2409
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	59099	59996	60758	62243	33467
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	19376	19034	20090	21189	3944
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	4715	5703	5858	6299	4203
Informacja i komunikacja Information and communication	2792	3327	3400	4221	1163
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	6173	5484	5521	5338	3731
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	3402	3560	3847	4139	1949
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	8376	9713	10217	10375	5396
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	7779	9234	10925	11530	4707
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	20031	20871	20674	20222	12801
Edukacja Education	32698	31956	32116	32507	25780
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	27238	30217	30878	31464	24946
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3955	4056	4170	4313	2573
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4939	7790	8656	8822	5687

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 142.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 4 on page 142.

TABL. 4 (75). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
 Stan w dniu 31 XII
 EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
O G Ó Ł E M	2010	206808	204313	223	2090
T O T A L	2015	201990	199598	260	2007
	2016	205453	203077	221	2038
	2017	211505	209272	#	1947
sektor publiczny public sector		83710	83710	-	-
sektor prywatny private sector		127795	125562	#	1947
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1938	1814	-	17
Przemysł Industry		68399	67768	-	631
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		60192	59583	-	609
Budownictwo Construction		10789	10535	-	254
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		24997	24377	#	611
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		7256	7102	-	154
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		2859	2809	-	50
Informacja i komunikacja Information and communication		1638	1621	-	17
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa and insurance activities		2548	2370	#	8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2803	2800	-	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2531	2492	-	39
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		5775	5737	-	38
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		19148	19148	-	-
Edukacja Education		31361	31323	-	38
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		25675	25591	-	84
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		3671	3671	-	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities		88	85	-	3

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (76). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	233027	223981	229439	236868	198429	T O T A L
sektor publiczny	86705	79688	79833	80728	80728	public sector
sektor prywatny	146322	144294	149606	156140	117701	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1513	1578	1632	1617	1280	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł przetwórstwo przemysłowe	66157	62440	64629	69732	64298	Industry manufacturing
Budownictwo	19631	15825	16213	15684	9825	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	38264	34723	34318	35324	23029	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	9146	9258	9822	10065	6885	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3374	3806	3724	3903	2498	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1303	1745	1859	1915	1433	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3061	2774	2724	2718	2299	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2943	2708	2857	3210	2612	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4659	4512	4776	4452	2296	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3556	4310	5569	5984	5284	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	19340	18937	18757	18650	18650	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	30405	29509	29617	30145	29857	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24634	24842	25380	25844	24692	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3322	3335	3462	3525	3404	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1720	3682	4099	4100	87	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (77). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2010	190296	91089	14017	8698
TOTAL	2015	186011	92505	13587	9093
	2016	189819	95100	13258	9016
	2017	196326	96781	12946	8568
sektor publiczny public sector		77515	53180	6195	4424
sektor prywatny private sector		118811	43601	6751	4144
w tym z ogółem: of which of total:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1340	304	474	358
Przemysł Industry		65755	18435	2013	1047
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		57776	16769	1807	958
Budownictwo Construction		10165	984	370	105
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		23007	12338	1370	944
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		6898	901	204	52
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		2515	1842	294	186
Informacja i komunikacja Information and communication		1465	485	156	83
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa and insurance activities		2271	1776	99	76
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ		2551	1209	249	137
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2259	1471	233	145
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		5095	1891	642	411
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		18537	11833	611	400
Edukacja Education		26992	21833	4331	3218
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		24248	19557	1343	984
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		3153	1889	518	401
Pozostała działalność usługowa Other service activities		75	33	10	6

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (78). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych persons returning from child-care leaves	
OGÓŁEM	2010	42143	15363	5061	23072	599	22,3
TOTAL	2015	37109	15074	4887	23260	223	20,2
	2016	37607	15049	4788	23146	228	20,3
	2017	43419	18220	5890	26852	238	22,9
sektor publiczny public sector		10723	7110	1120	7421	64	14,1
sektor prywatny private sector		32696	11110	4770	19431	174	28,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		199	42	47	100	-	16,2
Przemysł Industry		15547	4287	2402	9995	66	24,5
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		14551	4069	2346	9367	60	26,3
Budownictwo Construction		4011	269	546	2247	7	40,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		6397	3456	1006	3584	61	28,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2046	199	137	1158	-	30,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		821	576	200	407	7	33,1
Informacja i komunikacja Information and communication		245	85	59	147	5	16,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		197	141	19	126	5	8,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		741	281	36	636	4	30,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		638	398	137	378	4	30,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		2514	956	158	1224	5	53,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		2824	1774	441	1709	26	14,8
Edukacja Education		4469	3626	212	3293	17	18,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2408	1918	430	1587	29	10,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		347	209	60	249	2	11,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities		15	3	-	12	-	19,5

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABLE 8 (79). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termi- nation rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- wanych z child- care		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez praco- wnika by em- ployee				
OGÓŁEM	2010	38257	13522	5326	2515	1365	682	20,2
TOTAL	2015	34002	12305	5873	2879	2367	374	18,4
	2016	32781	12344	2957	2887	2479	508	17,5
	2017	36460	14099	2830	3867	3512	362	19,2
sektor publiczny public sector		9094	5223	870	306	2057	111	11,9
sektor prywatny private sector		27366	8876	1960	3561	1455	251	24,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		179	36	#	#	#	-	14,5
Przemysł Industry		12815	3300	936	1551	1017	70	20,2
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		11827	3083	868	1503	780	68	21,3
Budownictwo Construction		3571	177	158	379	110	28	36,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5182	2778	424	806	149	83	23,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1690	169	70	264	115	3	25,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		787	537	48	130	18	13	31,4

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 8 (79). **ZWOLNIENIA Z PRACY**^a (dok.)
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				korzystający z urlopów wychowawczych taking childcare	Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation		
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Informacja i komunikacja Information and communication	228	73	21	65	6	#	15,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	283	210	47	29	68	12	11,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	622	234	17	15	89	4	25,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	477	245	17	131	36	11	22,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	1995	811	116	171	87	#	42,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security ^Δ	3256	1944	61	65	566	40	17,0
Edukacja Education	2708	1573	743	62	520	23	11,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2315	1791	159	158	644	62	9,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	335	217	10	30	66	5	10,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	17	4	#	#	#	-	22,1

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABLE 9 (80). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
 THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers			
				wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post-second- ary and second-ary vocational	liceów ogólnok- kształca- jących general second-ary	zasadni- czych zawo- dowych basic voca- tional
OGÓŁEM	2010	4106	1817	1535	1130	556	885
TOTAL	2015	3345	1272	1567	833	359	586
	2016	3158	1484	1362	867	393	536
	2017	4100	1732	1675	1055	495	875
sektor publiczny public sector		853	594	583	125	87	58
sektor prywatny private sector		3247	1138	1092	930	408	817
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		35	12	24	8	#	#
Przemysł Industry		1936	526	663	589	238	446
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		1900	515	649	581	235	435
Budownictwo Construction		345	50	71	60	11	203
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		613	362	186	206	135	86
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		23	3	9	10	#	#
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		50	36	10	19	10	11
Informacja i komunikacja Information and communication		43	12	19	12	#	#
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		18	11	12	#	#	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ		24	9	8	#	-	#
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		103	31	34	43	#	#
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		70	27	15	#	#	34
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		339	259	242	33	50	14
Edukacja Education		126	107	98	11	3	14
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		346	268	269	36	20	21
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		29	19	15	#	8	#
Pozostała działalność usługowa Other service activities		-	-	-	-	-	-

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (81). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2017 R.**
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	3,0	0,2	2,0	15,2	6,6	6,2	2,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	0,0	-	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Przemysł Industry	0,7	0,1	0,6	3,9	2,2	1,4	0,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	0,6	0,1	0,6	3,8	2,1	1,3	0,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Budownictwo Construction	1,3	0,0	0,7	1,0	0,6	0,5	0,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	0,2	0,0	0,2	3,7	0,9	1,6	0,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	0,3	-	0,1	1,4	0,2	0,6	0,0

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 10 (81). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2017 R. (dok.)
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
w tysiącach in thousands							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	0,0	-	0,0	0,7	0,1	0,4	0,2
Informacja i komunikacja Information and communication	0,0	-	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	0,0	-	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	0,1	0,0	0,0	0,5	0,3	0,2	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne Public administration and defence; compulsory social security	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
Edukacja Education	0,0	0,0	0,0	1,6	1,1	0,3	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	0,1	-	0,1	0,6	0,3	0,3	0,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities	-	-	-	0,4	0,0	0,3	0,0

a W ciągu roku.

a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (82). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	82141	66131	57126	46570	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	41199	32687	28939	24225	of which women
Z liczby ogółem - bezrobotni:					Of total number - unemployed persons:
dotychczas niepracujący	20450	13112	9986	7600	previously not employed
absolwenci ^a	5582	3734	2761	2096	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	16733	17561	15331	11972	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1608	3247	2755	2121	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	41464	37123	31437	24304	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	13693	8974	8452	7497	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	9719	9357	8473	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	3977	4191	3667	3043	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c w %	15,2	12,5	10,8	8,8	Registered unemployment rate ^c in %
Oferty pracy	432	756	1630	1228	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 145.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. c See general notes, item 2 on page 145.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy

TABL. 12 (83). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a**

NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM

UNEMPLOYMENT ROLLS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	125030	99476	94390	87225	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	60238	47146	45089	41968	women
dotychczas niepracujący	22348	21383	18145	15914	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	431	4561	4178	3224	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	126708	108779	103395	97781	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	60927	51040	48837	46682	women
z tytułu podjęcia pracy	49598	51117	50448	46069	received jobs

a W ciągu roku. a During the year.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2016		2017	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	82141	41199	68521	33930	57126	28939	46570	24225
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	18280	9403	11198	5615	8640	4458	6546	3491
25–34	25623	14358	20038	11368	16881	9928	13848	8559
35–44	14888	7861	14400	7748	12478	6865	10649	5991
45–54	15722	7391	12152	5780	9662	4605	8014	3922
55 lat i więcej and more	7628	2186	10733	3419	9465	3083	7513	2262
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	10906	7502	10447	7210	9299	6560	7813	5496
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	20434	10919	17368	9310	14075	7668	11502	6508
Średnie ogólnokształcące General secondary	9235	6242	7688	4954	6135	3994	5003	3286
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	23662	9275	18878	7049	15663	6002	12668	5122
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	17904	7261	14140	5407	11954	4715	9584	3813

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2016		2017	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	25329	11030	15822	7531	16683	7060	14995	6657
3– 6	15426	8053	11605	5394	8813	4517	7561	3958
6–12	16159	8324	12839	6209	10092	5332	7475	3900
12–24	13861	7181	11642	5848	9158	5086	7014	4087
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	11366	6611	16613	8948	12380	6944	9525	5623
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b								
Bez stażu pracy No work seniority	20450	11561	13639	7355	9986	5550	7600	4368
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	12435	6932	12039	6496	11205	6329	9262	5308
1– 5	17965	8660	15010	7738	13193	6915	11312	6235
5–10	10565	5226	9833	4974	8368	4299	7070	3760
10–20	11137	5461	9468	4471	8004	3748	6499	3016
20–30	7526	2815	6292	2295	4820	1707	3656	1245
powyżej 30 lat more than 30 years	2063	544	2240	601	1550	391	1171	293

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. wśród bezrobotnych było 11597 osób (w tym 4248 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2017 among the unemployed were 11597 persons (of which 4248 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABLE 14 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY**^a
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2768	2074	2269	2484	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	1741	1207	1328	1479	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3674	1778	1992	2441	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1859	1055	1064	1409	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	24649	14802	13803	11458	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	15228	9202	8509	7602	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	1331	1333	1408	990	Started a social useful works
w tym kobiety	850	895	896	584	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	39413	36449	41934	41601	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABLE 15 (86). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**^a
 EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	427,3	301,9	324,3	345,0	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	132,4	104,4	94,1	87,1	25,2	Unemployment benefits
Szkolenia	9,5	7,0	6,2	6,8	2,0	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	103,1	57,4	57,1	58,6	17,0	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	19,5	11,8	13,6	20,4	5,9	Public works
Prace interwencyjne	11,0	9,0	11,1	13,1	3,8	Interventional works
Stypendia za okres stażu	124,6	79,7	83,0	75,9	22,0	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str.145.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 145.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	łżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2010	2231	15	12	2204	24	579	1478	TOTAL
	2015	2010	12	15	1983	27	617	1288	
	2016	2142	9	11	2122	40	776	1287	
	2017	2190	8	20	2162	27	712	1386	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		24	1	-	23	-	6	17	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		835	1	11	823	11	236	578	Industry
górnictwo i wydobywanie		20	-	-	20	-	6	13	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		743	1	10	732	10	209	518	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		28	-	1	27	1	5	22	electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		44	-	-	44	-	16	25	sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		140	1	3	136	1	31	107	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		240	-	2	238	3	96	137	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		115	3	3	109	-	32	80	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		31	-	-	31	2	10	19	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		22	-	-	22	-	7	15	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		16	-	-	16	-	12	3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		10	-	-	10	-	6	4	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		12	-	-	12	-	4	8	Professional, scientific and technical activities

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)**PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	

O G Ó Ł E M (dok.)

TOTAL (cont.)

Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	47	-	-	47	1	11	34	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	114	1	1	112	3	33	66	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	123	1	-	122	3	42	66	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	421	-	-	421	3	172	231	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	30	-	-	30	-	11	14	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	10	-	-	10	-	3	7	Other service activities

NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości)

PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)

OGÓŁEM	2010	7,5	0,1	0,0	7,4	0,1	1,9	5,0	TOTAL
	2015	6,4	0,0	0,0	6,3	0,1	2,0	4,1	
	2016	6,6	0,0	0,0	6,6	0,1	2,4	4,0	
	2017	6,6	0,0	0,1	6,5	0,1	2,2	4,2	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		8,7	0,4	-	8,3	-	2,2	6,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		10,1	0,0	0,1	9,9	0,1	2,9	7,0	Industry
górnictwo i wydobywanie		7,5	-	-	7,5	-	2,2	4,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		10,3	0,0	0,1	10,2	0,1	2,9	7,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		7,6	-	0,3	7,3	0,3	1,4	5,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		9,8	-	-	9,8	-	3,6	5,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	

NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) (dok.)
PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate) (cont.)

Budownictwo	5,6	0,0	0,1	5,4	0,0	1,2	4,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3,9	-	0,0	3,9	0,1	1,6	2,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	5,6	0,2	0,2	5,3	-	1,6	3,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,1	-	-	5,1	0,3	1,7	3,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5,8	-	-	5,8	-	1,8	3,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,0	-	-	3,0	-	2,2	0,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,5	-	-	2,5	-	1,5	1,0	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,2	-	-	1,2	-	0,4	0,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4,2	-	-	4,2	0,1	1,0	3,0	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5,6	0,1	0,1	5,5	0,2	1,6	3,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3,8	0,0	-	3,8	0,1	1,3	2,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13,5	-	-	13,5	0,1	5,5	7,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,1	-	-	7,1	-	2,6	3,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1,1	-	-	1,1	-	0,3	0,8	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
 CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM	2010	2231	10	1021	919	201	286	97	249
TOTAL	2015	2010	19	807	714	126	287	74	311
	2016	2142	13	809	724	112	270	102	429
	2017	2190	24	835	743	140	240	115	421
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		69	-	32	29	4	6	2	7
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals									
w tym z preparatami chemicznymi of which chemicals		9	-	5	4	1	-	-	-
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		3	-	-	-	2	-	-	-
Drowned, buried, enveloped									
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt a stationary object		625	7	168	145	37	81	42	118
obiekt w ruchu object in motion		395	4	218	203	33	50	27	17
w tym przez: of which by:									
spadający obiekt falling object		165	1	98	92	11	18	11	7
poruszający się lub transportowany obiekt moving or transported object		78	1	42	38	9	12	4	1

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)**

CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na human health and social work activities
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)								
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	482	4	210	195	19	46	5	149
Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent								
w tym kontakt z przedmiotem ostrym	264	2	124	120	11	36	1	71
of which contact with sharp material agent								
Uwięzienie, zmiżdżenie	144	1	80	71	14	16	5	8
Trapped, crushed								
Obciążenie psychiczne lub fizyczne	399	4	117	97	29	39	24	93
Physical or mental stress								
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego	309	4	89	75	23	32	21	70
of which physical stress on the muscular-skeletal system								
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	66	4	9	3	-	1	10	27
Aggression of human or animal								
Pozostałe	4	-	-	-	2	-	-	2
Others								

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemys- łowe of which manu- facturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2010	4334	22	2128	1867	413	563	181	419
TOTAL	2015	3865	39	1741	1550	244	558	125	488
	2016	4116	25	1753	1588	229	532	180	639
	2017	4362	49	1952	1763	324	461	180	645
Niewłaściwy stan czynnika materialnego		337	2	188	165	22	13	11	39
Inappropriate condition of material objects/agents									
Niewłaściwa organizacja:									
Inappropriate organization of:									
pracy		195	1	114	105	25	14	5	16
work									
stanowiska pracy		230	2	120	114	24	33	4	9
work post									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym		339	-	188	169	32	36	5	40
Absence or inappropriate use of material objects/agents									
Nieużywanie sprzętu ochronnego		58	1	30	25	6	7	1	4
Not using protective equipment									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika		273	1	158	142	26	35	4	21
Inappropriate wilful employee action									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b		74	1	13	11	4	16	2	12
Inappropriate mental-physical condition of employee ^b									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		2702	35	1090	986	178	297	139	468
Incorrect employee action									
Inne		154	6	51	46	7	10	9	36
Others									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	897	760	674	652	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	14	2	5	4	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	471	400	364	371	persons falling
uderzenie lub przygniecenie					persons hit or crushed
przez spadające przedmioty	56	56	46	40	by falling objects
przejechanie, uderzenie,					persons run over, hit or caught
pochwycenie przez środki					by moving means
transportu w ruchu	28	17	13	6	of transport
pochwycenie, uderzenie					persons caught or hit
przez części ruchome					by moving parts of machi-
maszyn i urządzeń	118	101	98	86	nery and equipment
uderzenie, przygniecenie,					persons hit, crushed or bitten
pogryzienie przez zwierzęta	90	63	50	51	by animals
					influence of extreme
działanie skrajnych temperatur	6	3	3	4	temperatures
działanie materiałów szkodliwych	-	1	1	1	influence of hazardous
inne wydarzenia	128	119	99	93	materials other events

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (90). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
			ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors			razem total
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2010	109,9	86,8	73,7	55,4	22,7	21,2	13,5	10,2
TOTAL	2015	99,6	78,2	68,6	53,6	19,4	17,8	11,7	6,7
	2016	97,5	75,9	63,8	48,0	23,8	20,3	10,0	7,6
	2017	93,7	72,2	63,0	46,1	21,1	18,5	9,6	7,6
sektor publiczny public sector		86,7	72,3	28,5	15,5	51,7	50,8	6,5	5,9
sektor prywatny private sector		95,7	72,1	73,2	55,2	12,0	8,8	10,5	8,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		48,8	36,2	42,1	29,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Przemysł Industry		136,3	108,3	107,2	84,4	14,4	12,3	14,7	11,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		68,9	34,2	40,3	20,4	20,0	6,9	8,6	6,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		141,4	111,3	117,0	92,1	14,1	12,2	10,3	7,0
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply ^Δ		147,6	147,6	37,1	37,1	10,0	10,0	100,5	100,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		88,4	73,0	62,9	48,0	19,6	19,0	6,0	6,0

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.

TABL. 19 (90). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with			czynniki mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
	ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions					
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Budownictwo Construction	109,0	46,8	56,1	13,1	40,9	23,1	11,9	10,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	13,9	8,7	6,5	4,8	2,8	0,8	4,5	3,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	173,1	169,7	6,7	4,8	160,6	159,9	5,8	5,0
Informacja i komunikacja Information and communication	–	–	–	–	–	–	–	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	95,5	65,9	84,5	65,9	–	–	11,0	–
Edukacja Education	1,1	1,1	1,1	1,1	–	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	20,1	7,9	16,0	3,9	3,3	3,3	0,8	0,8

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.

TABL. 20 (91). ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO ^a W 2017 R.

PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE ^a IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Prze- prowadzenie oceny ryzyka zawodo- wego Evaluation of occupa- tional risk	Wyelimin- wanie lub ogranicze- nie ryzyka zawodo- wego Elimination or limitation of occupa- tional risk	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk		
			techniczne technical	organiza- cyjne organiza- tional	ochrony indywidual- nej individuality protection
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed					
OGÓŁEM TOTAL	280,6	169,8	49,3	64,0	115,3
sektor publiczny public sector	182,4	86,4	26,1	29,8	67,3
sektor prywatny private sector	309,8	194,6	56,2	74,2	129,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	309,8	262,6	53,9	23,6	206,2
Przemysł Industry	310,9	203,9	58,5	68,3	147,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	186,6	86,0	6,5	44,8	50,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	327,5	218,7	63,4	74,8	156,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	50,1	60,6	37,1	35,7	51,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ	377,0	182,4	36,3	12,0	160,7
Budownictwo Construction	411,4	266,7	95,4	97,2	222,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	263,6	137,3	34,5	88,3	35,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	147,5	121,1	38,1	21,7	84,2
Informacja i komunikacja Information and communication	230,0	60,4	5,8	-	54,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	750,0	562,5	125,0	562,5	125,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	439,1	37,3	-	37,3	-
Edukacja Education	23,8	8,6	7,5	8,6	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	222,4	96,7	29,0	39,3	79,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	-	-	-	-	-

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.

TABL. 21 (92). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków Number of cases		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrudnionych per 100 thous. paid employees		
OGÓŁEM	2010	80	32,4	TOTAL
	2015	86	35,9	
	2016	72	29,6	
	2017	96	38,5	
Pylice płuc		45	18,0	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		2	0,8	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc		-	-	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa		-	-	Bronchial asthma
Alergiczny nieżyt nosa		-	-	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		13	5,2	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		1	0,4	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry		6	2,4	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		4	1,6	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		5	2,0	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		5	2,0	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type
Zespół wibracyjny		2	0,8	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		-	-	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biolo- gical agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		13	5,2	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (93). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżyw- cze Other nutrition	Dodatki pienięż- ne Special pay	Skróco- ny czas pracy Short- time work	Dodat- kowe urlopy Extra leaves	Uprawnienia wynikające z pracy w szczegól- nych warun- kach ^b Entitlements arising from work in particular conditions ^b
OGÓŁEM	2010	17516	35679	2115	14331	1165	4085	554
TOTAL	2015	16525	20945	2135	10468	617	1991	269
	2016	16791	21736	1379	10956	716	1292	296
	2017	16104	17125	1009	10673	442	1135	368
sektor publiczny public sector		3606	4596	184	4183	179	1025	298
sektor prywatny private sector		12498	12529	825	6490	263	110	70
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		498	339	–	–	4	3	–
Przemysł Industry		12418	11728	775	8737	347	135	86
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		1058	1062	–	840	5	6	10
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		10112	8745	603	6397	318	110	41
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ		224	946	68	1162	–	7	34
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ		1024	975	104	338	24	12	1
Budownictwo Construction		1169	1586	104	497	6	6	4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		224	613	–	44	10	10	14
Transport i gospodarka magazynowa ^Δ Transportation and storage		1407	1319	130	1027	4	845	114
Informacja i komunikacja Information and communication		–	–	–	80	5	4	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		292	274	–	159	9	5	–
Edukacja Education		4	–	–	129	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		92	1266	–	–	57	127	150

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146. ^b Or particular character.

TABL. 23 (94). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH ^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
		ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions
OGÓŁEM	2010	632	607	3252,37	3232,13
TOTAL	2015	703	677	4035,28	3762,63
	2016	743	736	4397,71	4356,39
	2017	736	711	4088,72	3879,04
sektor publiczny public sector		218	210	4161,47	4014,29
sektor prywatny private sector		518	501	4058,11	3822,36
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		12	9	4133,33	3455,56
Przemysł Industry		393	375	3853,18	3514,40
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		9	9	2222,22	2222,22
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		349	332	3863,04	3498,19
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ		14	13	3707,14	3253,85
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ		21	21	4485,71	4485,71
Budownictwo Construction		53	52	4762,26	4698,08
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		69	69	4202,90	4202,90
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		32	32	3959,38	3959,38
Informacja i komunikacja Information and communication		6	6	2016,67	2016,67
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		3	3	6733,33	6733,33
Edukacja Education		8	7	6850,00	5514,29
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		160	158	4307,50	4285,44

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.